

כלי מחקר זה נלקח מתוך מאגר כלי המחקר של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית והסובבים אותם.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

שם הכלי: מבחן המטריצות הסטנדרטיות של רייבן (Raven's Progressiv Matrices)

פותח בשנת: 1977, על ידי: רייבן, קורט ורייבן (Raven, Court, & Raven, 1977).

תורגם לעברית בשנת: לא צויין, על ידי: לא צויין.

1	מטרת הכלי	מטרת המבחן לבדוק רמה קוגניטיבית כללית לא מילולית, ולהעריך את התפתחות תהליכי החשיבה מן הרמה הפשוטה ביותר ועד לחשיבה אנלוגית. מבחן זה מקובל בשימוש לבדיקת הרמה הקוגניטיבית באוכלוסיה בעלת מוגבלות שכלית (Lifshitz & Glaubman, 2004).
2	סוג כלי המחקר	מבחן מטריצות
3	אוכלוסיית היעד	במחקר של שושנה ניסים (2014) נוער ומבוגרים בגילאי 16-62 שנים. במחקר של אירית חן (2016) ילדים מתבגרים ומבוגרים בגילאים 10-40. במחקר של נעה בוסתן (2018), מתבגרים ומבוגרים עם תסמונת דאון (IQ = 50-70), בארבע קוהורטים: מתבגרים (גילאי 16-21), מבוגרים (30-45), גיל העמידה (46-59), וגיל הזהב (60+).
4	אופי הדיווח	לא רלוונטי במבחנים
5	מבנה הכלי	הנוסח הסטנדרטי כולל חמש סדרות (A,B,C,D,E), כשכל סדרה כוללת 12 פריטים המופיעים בדרגות קושי עולות. בכל פריט מתבקש הנבדק למצוא את הפריט המתאים מתוך 6 או 8 מסיחים מוצעים להשלמת המטריצה. הנוסח הצבעוני אשר נעשה בו שימוש במחקר של אירית חן (2016) כולל 3 תתי מבחנים כאשר בכל אחד 12 פריטים, והוא כלל את סדרות A, AB, ו-B. כל אחת מהשאלות מזכה את הנבדק בנקודה. במידה והיו שמונה טעויות בסט אחד, הופסק המבחן.
6	סוג סולם המדידה	טווח הציונים האפשרי הינו 0-60 כאשר מועברת הגרסה הסטנדרטית בלבד. כאשר מועברת הגרסה הצבעונית והסטנדרטית, לכל גרסה (3 סדרות) טווח ציונים אפשרי של

0-36.		
מטריצות של 6 צורות המשלימות צורה.	סוג הפריטים בכלי	7
60 פריטים, מחולקים ל-5 סדרות של 12 פריטים.	אורך הכלי	8
מהימנות (מקורית) אלפא $\alpha = .83$.	מהימנות	9
במחקר של ניסים (2014) נמצאה מהימנות אלפא $\alpha = .81$.		
לא צויין.	תקיפות	10

רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי:

שם המחקר	מק"ט
שושנה ניסים (2014). טרילוגיה של תופעת המנהיגות באוכלוסיה בעלת מוגבלות שכלית: כישורים, סגנון מנהיגותי ויחסי הגומלין בין מנהיגים למונהגים. עבודת גמר המוגשת כמילוי חלק מהדרישות לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" בבית הספר לחינוך אוניברסיטת בר-אילן. בהנחיית: פרופ' חפציבה ליפשיץ וד"ר יוסף קליין.	<u>581</u> למחקר המלא
אירית חן (2016). נתיבי התפתחות האינטליגנציה והזיכרון בתקופת ההתבגרות והבגרות בקרב בעלי מגבלה שכלית - בהשוואה לבעלי התפתחות תקינה - שלושה נתיבים אפשריים: לקוי, מקביל או מתמשך. עבודת גמר כמילוי חלק מהדרישות לקבלת התואר "דוקטורט לפילוסופיה" בבית הספר לחינוך אוניברסיטת בר-אילן. בהנחיית: פרופ' חפציבה ליפשיץ ופרופ' אלי וקיל.	<u>615</u> למחקר המלא
נעה בוסתן (2018). התפתחות האינטליגנציה והזיכרון בקרב מתבגרים ומבוגרים עם תסמונת דאון בזיקה לשלושה נתיבים: לקוי, יציב או מתמשך (מפצה) ותרומת גורמים אנדוגניים ואקסוגניים למדדים אלה. עבודת גמר כמילוי חלק מהדרישות לקבלת התואר "דוקטורט לפילוסופיה" בבית הספר לחינוך אוניברסיטת בר-אילן. בהנחיית: פרופ' חפציבה ליפשיץ.	<u>628</u> למחקר המלא

- [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)
- [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)

מבחן מטריצות של רייבן

Raven, Court, & Raven, 1977

שם התלמיד/חניך _____ תאריך לידה _____

שם ביה"ס/מסגרת _____ כיתה/קבוצה _____

מטרה : בדיקת רמה שכלית כללית לא מילולית

הנחיות להעברת הכלי וציון וקידוד התשובות :

1. להציג בפני הנבדק כל סט (סה"כ חמישה סטים) בנפרד.
 2. להציג את התמונה הראשונה כאשר החלק התחתון שלה מכוסה.
 3. אומרים : "בתמונה הגדולה חסר חלק. איזה חלק חסר?"
 4. מסירים את הכיסוי. הנבדק צריך להצביע על החלק החסר.
 5. בכל סט על הנבדק למצוא את התמונה המתאימה בין האפשרויות השונות.
- חשוב להנחות את הנבדק למצוא את התמונה המתאימה בין האפשרויות השונות.
- יש לכתוב בטבלה את תשובתו של הנבדק. רק לאחר מכן לבדוק האם הנבדק שגה או ענה נכון.

הציון : כל פריט מקבל נקודה אחת.

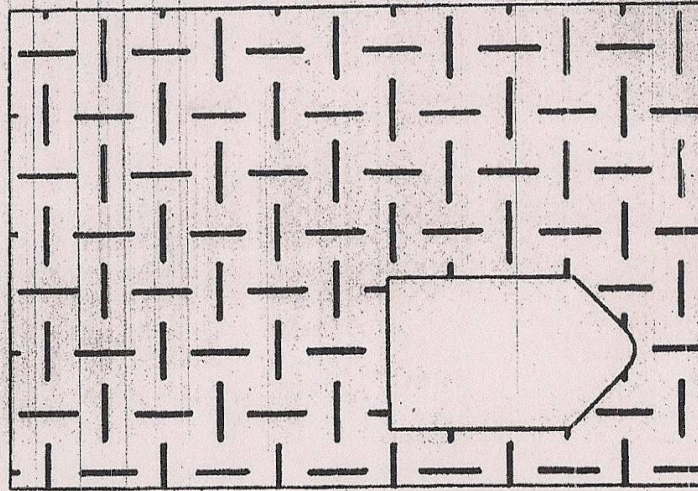
אם הנבדק טועה בשמונה פריטים ברצף יש להפסיק את המבחן.

להלן הטבלה :

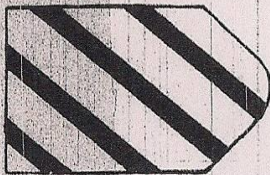
set	פריטים	תשובה נכונה	התשובה שהנבדק ענה	נכון/לא נכון
A	A1	4		
	A2	5		
	A3	1		
	A4	2		
	A5	6		
	A6	3		
	A7	6		
	A8	2		
	A9	1		
	A10	3		
	A11	4		
	A12	5		
			סה"כ ציון	

SET A

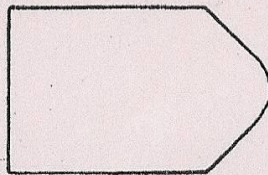
A1

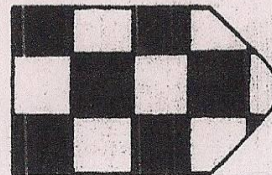
1

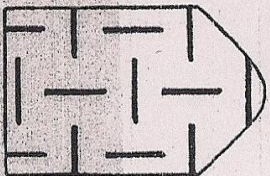
2

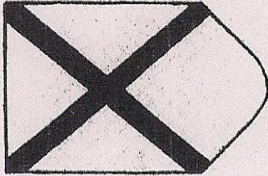
3

4

5

6

